

Původní stav vývěru na podzim roku 2020.

Maxův pramen

Jaromír Bartoš, Spolek pro péči o minerální prameny

V údolí mezi Lesním pramenem a Lunaparkem je možné v korytě potoka pozorovat roztroušené drobné vývěry minerálních vod s oxidem uhličitým. Již v roce 1908 zde Anton Dietl, asistent tehdejšího mariánskolázeňského balneologického institutu, zmiňoval minerálku bez bližší lokalizace s názvem Maxthalsäuerling, kterou řadil mezi prostě železnaté kyselky. Poslední zprávu o vývěru pramene lokalizovaného do tohoto údolí (kromě známého Lesního pramene) podal Miroslav Dovolil na konci 50. let minulého století. Ten ve své práci popsal pramen č. 85

a jeho polohu: „Severně od Mariánských Lázní u Lunaparku byl zjištěn vývěr minerální vody na levém břehu mariánskolázeňského potoka blízko jeho soutoku s Třebízským potokem. Vývěr leží 25 m od silničního mostu pod lávkou vedoucí přes potok v odvodňovací strouze. Podle železitých pramenních sedimentů ho lze sledovat až k silničnímu tělesu.“ Podle tohoto popisu jsem se snažil najít vývěr, ale vždy jsem skončil u vývěru vody u zmiňovaného silničního tělesa, který ale neobsahoval žádný oxid uhličitý. Pravděpodobně se zde nachází, stejně jako před mostem, ukončení

trativodu z bývalé městské vodárny umístěné za silnicí.

Při posledním průzkumu na podzim roku 2018 jsem blízko této odvodňovací strouhy narazil na menší hluboké jezírko, ze kterého vytékala voda, a ze dna se uvolňovaly drobné bublinky oxidu uhličitého. Společně s dalšími členy Spolku pro péči o minerální prameny jsme se u vývěru sešli v září roku 2020. Vývěr jsme vyčistili od spadlých větví a nánosů bahna, provedli sondáže, prohloubení a ověření obsahu oxidu uhličitého s původními předválečnými hodnotami. Naměřili jsme hodnotu CO_2 ve výši 1490 mg/l, kdy předválečné zdroje udávaly 1600 mg/l.

Pro další využití bylo potřeba pramen zachytit jímkou. Díky vstřícnému přístupu vlastníka pozemku Lesů ČR, s. p. (Lesní závod Kladská) byl pramen do konce roku 2021 zachycen dřevěným osmibokým pažením s nezrezovým zvonovým jímáním, které zhotovil Milan Vojtěch. Okolí pramene bylo utěsněno jílem, aby nedocházelo k průniku povrchových vod a kontaminaci pramene. V pramenné jímnici byl zhotoven otvor, kterým voda volně odtéká a je již možné ji bez větších problémů ochutnat. Po provedených úpravách obsah rozpuštěného oxidu uhličitého převyšuje 2000 mg/l.

Původní název údolí Maxthal a název pramene Maxthalsäuerling odkazoval na opata tepelského kláštera Maximiliána Liebsche, který se zasloužil o vybudování vycházkových tras a zpřístupnění tohoto lesního údolí. Na jeho počest jsme ho pojmenovali Maxovým pramenem. ■

Literatura:

- Dietl A. (1909): Untersuchung von Mineralquellen aus der Umgebung von Marienbad. In: Jubiläums-Festschrift des Marienbader Ärztevereins: aus Anlass der Hundertjahrfeier Marienbads 1808–1908. Carl Bellmann, Prag, 372 pp.
- Dietl A. (1942): Die Sauerlinge des Egerlandes. In: Der Balneologe, 9. Jahrg. Heft 9: 271–284.
- Dovolil M. (1959): Hydrogeologie kyselek v Mariánských Lázních a v jejich širším okolí. [Dipl. práce; depon in: PíF UK, Praha].

- ▲ Čištění vývěru na podzim roku 2021.
- ▲ Stav pramene po úpravách v létě roku 2022. Všechny fotografie Jaromír Bartoš.